

بررسی نقش برنامه ریزی همکارانه در برنامه ریزی شهری Investigating the role of collaborative planning in urban planning

مهديه جوانمردی غریب دوستی^۱، آرمین ریاحی سامانی^۲

۱- mahdis_javanmardi@yahoo.com

۲- Armin_riahi91@yahoo.com

چکیده

وجود و تداوم نابرابری های اجتماعی _ اقتصادی و شکست سازوکار شیوه های رایج در برنامه ریزی در گشودن مشکلات شهری موجب شد برای اولین بار در دهه ۱۹۶۰ میلادی ، این اندیشه که حرفه مندان بر اساس منافع عامه عمل می کردند مورد چالش واقع شود. ناکارآمدی برنامه های شهری مبتنی بر رهیافت های سنتی در مواجهه با مشکلات شهری پاسخگوی اهداف مورد نظر نبوده اند. نتیجتاً، اجماع سیاسی در مورد نقش متخصصان درهم شکسته شد و نارضایتی گسترده ای ایجاد شد : نخست ، عدم دستیابی به توافق در تصمیم سازی در حکومت ؛ دوم ، روش های توزیع منافع. اندیشه هایی که در پی انتقاد از کاستی های برنامه ریزی سنتی و توجه به ابعادی ویرای ابعاد کالبدی برنامه ریزی ظهور یافتند . عدم هماهنگی بخش های گوناگون سیاست گذاری منجر به تولید راهبرد ها و سیاست های یک جانبه شده است، این در حالی است که ماهیت مشکلات شهری بر چند جانبه و چند سطحی بودن تاکید دارد. رویارویی با این مشکلات نیازمند به کارگیری رهیافت هایی از برنامه ریزی شهری است که همکاری و مشارکت تمامی گروه های ذی نفع را در فرآیند های تصمیم سازی تقویت می کنند. روش مورد استفاده در این پژوهش توصیفی- تحلیلی بوده و هدف از انجام آن بررسی سیر تحول رهیافت های برنامه ریزی در جهت حرکت به سوی رهیافت همکارانه تبیین چارچوب مفهومی اصول و فرآیند برنامه ریزی همکارانه و معرفی آن به عنوان جایگزین رهیافت های رایج در برنامه ریزی است. بر اساس نتایج حاصل برای تحقق اهداف مذکور برنامه ریزان باید علاوه بر فنون متداول برنامه ریزی شهری ، روش های ارتباطی را فرا گرفته و گروه های ذی نفع نیز نیازمند برخورداری از دانش ارتباطی هستند. در این میان ارزش ها و احساسات نیز از اهمیت خاصی برخوردار بوده و همراه استدلالات فنی برنامه ریزان مورد استفاده قرار می گیرند.

کلمات کلیدی : رهیافت های نوین برنامه ریزی، برنامه ریزی همکارانه، عقلانیت ارتباطی، مشارکت عمومی